

**Stockholms
universitet**

2024-01-18

Studiehandledning

Det professionella samtalet II (7,5 hp)

Kurskod: UC109F

Vårterminen 2024

Kursansvarig: Lisa Tönus

Institutionen för pedagogik och didaktik

Stockholms universitet
Institutionen för pedagogik
och didaktik
106 91 Stockholm

Besöksadress:
Frescativägen 54
www.edu.su.se

Telefon: 08-16 20 00 (vxl)

Inledning

Välkommen till kursen Det professionella samtalet II! Läs studiehandledningen noga och ta med dig eventuella frågor till första kursträffen.

Vi ses vid kursstart!

Lisa Tönus och Annika Davén

Kontaktuppgifter

Kursansvarig lärare: Lisa Tönus lisa.tonus@edu.su.se

Lärare: Annika Davén annika.daven@edu.su.se

Universitetskonto och Athena

Kursen har en sida på lärplattformen Athena (<https://athena.itslearning.com>) där en översikt över undervisningstillfällena ges under fliken Planering. Du hittar schema i TimeEdit. Länkar till de "mötesrum" som används i Zoom kommer att finnas på kursens Athenasida. Använd gärna ett headset för bästa ljudkvalitet. Support för lärplattformen Athena hittar du som en flik när du loggat in där. För teknisk support kan du vända dig till Serviceportalen på universitets hemsida: <https://www.su.se/utbildning/studentervice/mitt-universitet>.

Kursens upplägg och innehåll

Denna kurs är en fortsättning på kursen "Det professionella samtalet I". I den här kursen tar vi upp teorier och metoder för tillämpning och analys av professionella och institutionella samtal. I kursen fördjupas det professionella samtalets teoretiska och metodiska utgångspunkter med fokus på samtal för att leda individers lärande och förändring. Kritiska perspektiv på institutionella samtal och samtalsledarskap behandlas. Ett väsentligt innehåll är interaktion i samtalssituationer i relation till frågor gällande makt, styrning, etik och autonomi. Fördjupning av metoder för samtal och samtalsanalys ingår.

Undervisningen är förlagd till två träffar á två dagar. Undervisningen och kursträffarna blir på plats på Stockholms universitet. Mellan sammankomsterna förekommer zoomföreläsning, litteraturinläsning och studieuppgifter som ni genomför individuellt och i era studiegrupper.

Undervisningen består av föreläsningar, seminarier, gruppuppgifter och tillämpning av samtal. För att uppnå kursens mål krävs inslag av färdighetsträning i mindre grupper där kursdeltagarna ger och erhåller återkoppling på sina insatser. Undervisningen är processinriktad och bygger i stor utsträckning på kursdeltagarnas behov och erfarenheter. Kursens seminarier och samtalsövningar är obligatoriska. Om man inte kan delta vid något av dem behöver en ersättningsuppgift göras. För övrigt lägger du själv upp planeringen för dina studier.

Kursdeltagarna kommer vid första sammankomsten att delas in i studiegrupper. Varje studiegrupp bestämmer hur kontakten inom gruppen sker och hur ni genomför era gemensamma uppgifter. Kontakt med kursansvariga sker främst via Athena.

Förväntade studieresultat

För godkänt resultat på kursen ska studenten kunna:

- redogöra för och kritiskt diskutera samtalsteorier och perspektiv i relation till individers lärande och förändring,

- analysera institutionellt genomförda professionella samtal med fokus på lärande och förändring,
- kritiskt reflektera över makt, styrning och autonomi i professionella samtalssituationer.

Se aktuell kursplan.

Examination och betygsättning

Kursen examineras genom deltagande i samtalsövningar, seminarier, genomförande av samtliga studieuppgifter (se nedan). Den skriftliga analysen bedöms enligt en sjugradig betygsskala och utgör kursens slutbetyg förutsatt att övriga studieuppgifter är genomförda. Studerande som inte lämnar in uppgifter i tid, eller som har fått Fx i betyg, eller ej genomfört uppgifter enligt studiehandledningen har max 2 veckor på sig att lämna in det skriftliga inlämningsarbetet efter de har fått beskedet från läraren.

Om man missar samtalsövningen kan man komplettera vid ett uppsamlingstillfälle med förutsättning att det finns lämpligt antal studerande. Om det inte finns lämpligt antal studerande kan man komplettera samtalstillämpningen vid nästa tillfälle kursen erbjuds.

Ordinarie tentamensdatum:

Hemtentamen lämnas in i mapp på Athena senast 2 juni 2024 kl. 23.59.

Studenter med intyg om förlängd skrivtid lämnar in senast 9 juni 2024 kl. 23.59.

Omtentamenstillfälle 1:

Hemtentamen lämnas in i mapp på Athena senast 18 augusti 2024 kl. 23.59.

Betygsättning och betygskriterier

Kursens betygskriterier finns längre ner i denna studiehandledning. Meddelade målrelaterade betygskriterier är bindande. Betygsättning sker enligt en målrelaterad sjugradig betygsskala:

Godkända betyg (i fallande ordning)

A = Utmärkt

B = Mycket bra

C = Bra

D = Tillfredsställande

E = Tillräckligt

För att få slutbetyg på kursen krävs lägst betyget E på samtliga studieuppgifter. Studerande som fått lägst betyget E får inte genomgå förnyad examination för högre betyg.

Uderkända betyg

F och Fx är underkända betyg. I båda fallen ges omprov eller komplettering som lämnas in inom två veckor efter att betyg har meddelats av lärare. För varje kurstillfälle ska minst två examinationstillfällen erbjudas. Examination som inte lämnas in i tid enligt tidsangivelse i studiehandledningen kommer inte att bedömas. En student, som utan godkänt resultat har genomgått två prov för en kurs, har rätt att få en annan examinator utsedd, om inte särskilda skäl talar mot det. En sådan framställan ska göras till institutionsstyrelse/prefekt.

Övergångsbestämmelser

När kursplanen är upphävd har studenten rätt att examineras en gång per termin enligt föreliggande kursplan under en avvecklingsperiod på tre terminer.

Plagiering

Det är givetvis tillåtet att citera andra källor, men såväl direkta citat som indirekta referat måste alltid vara försedda med korrekta och fullständiga referensuppgifter. Att kopiera eller skriva av ett kortare eller längre avsnitt och ange sig själv som författare till texten är förbjudet. Det betraktas som

plagiat. Man får inte heller kopiera sina egna texter som man fått godkända i andra kurser, sk. självplagiat. Ett exempel på plagiat är att ordagrant eller nästan ordagrant skriva av en text (detta innefattar även delar av en text och enstaka meningar) och inte ange varifrån detta kommer. Plagiat kan även anses vara fallet om du använder andras eller AI-genererad text så att du får den att framstå som din egen. Andras text kan exempelvis utgöras av kurslitteratur och/eller texter du funnit på nätet eller en studiekamrats hemtentamen. Plagiat betraktas som ett grundläggande brott, inte enbart mot en etablerad forskningsetisk kod, utan även mot ett allmänt förhållningssätt vad gäller egna och andras texter. Plagiat är otillåtet fusk och blir alltid föremål för ett disciplinärende, som kan leda till avstängning. Vid SU kontrolleras texterna mot en databas.

Fusk

Som student vid Stockholms universitet ansvarar du för din egen utbildning. Som en del i ditt ansvar ingår att känna till de regler som finns för studier, examination och för att vistas i lokaler och utnyttja resurser. Enligt de regler som gäller för universitetet får disciplinära åtgärder bland annat vidtas mot student som:

- med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid prov eller när en studieprestation annars ska bedömas,
- stör eller hindrar undervisning, prov eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen.

Disciplinärenden behandlas i Stockholms universitets disciplinnämnd. Påföljden kan bli varning eller avstängning för en tid av 1-6 månader. Information om Stockholms universitets regler för examination och disciplinärenden finns på Stockholms universitets webbsida www.su.se/regelboken. Lärare är skyldig att anmäla grundad misstanke om fusk till rektor.

Betygskriterier

För betyget A, ska analysen, förutom de kriterier som nämns under E, D, C och B präglas av en logisk framställning och problematisering med genomgående väl underbyggda, fördjupade och självständiga resonemang som genomgående tydligt vilar på teoretiskt inläst kunskap. Studenten redogör och exemplifierar genomgående tydligt för och granskar fördjupat och självkritiskt samtalen i relation till relevanta begrepp och teorier för det professionella samtalet, sin tillämpning av samtalsmetodiska färdigheter, den egna rollen som samtalsledare, samt det egna agerandet och sitt förhållningssätt. Studenten visar genomgående mycket goda kunskaper och förståelse i förhållande till uppgiftens syfte, instruktion och genomförande.

För betyget B, ska analysen, förutom de kriterier som nämns under E, D och C, i sammantaget mycket tydlig grad vara logisk i sin uppbyggnad, visa prov på problematisering med väl underbyggda och självständiga resonemang som tydligt vilar på teoretiskt inläst kunskap. Studenten redogör och exemplifierar sammantaget mycket tydligt för och granskar självkritiskt samtalen i relation till relevanta begrepp och teorier för det professionella samtalet, sin tillämpning av samtalsmetodiska färdigheter, den egna rollen som samtalsledare, samt det egna agerandet och sitt förhållningssätt. Studenten visar sammantaget mycket goda kunskaper och förståelse i förhållande till uppgiftens syfte, instruktion och genomförande.

För betyget C, ska analysen, förutom de kriterier som nämns under E och D, i tydlig grad vara genomförd och inlämnad enligt studiehandledningens anvisningar för uppgiftens syfte, instruktion och genomförande. Samtalsanalysen är logiskt uppbyggd, innehåller underbyggda och självständiga resonemang som är väl förankrade i kursens litteratur, föreläsningar och seminarier. Studenten redogör och exemplifierar tydligt för och granskar samtalen delvis självkritiskt i relation till relevanta begrepp och teorier för det professionella samtalet, sin tillämpning av samtalsmetodiska färdigheter, den egna rollen som samtalsledare, samt det egna agerandet och sitt förhållningssätt. Studenten

visar goda kunskaper och en jämn förståelse i förhållande till uppgiftens syfte, instruktion och genomförande.

För betyget D, ska analysen, förutom de kriterier som nämns under E, i sammantaget tydlig grad, vara genomförd och inlämnad enligt studiehandledningens anvisningar. Samtalsanalysen har en logisk uppbyggnad, är förankrad i kursens litteratur, föreläsningar och seminarier. Studenten redogör sammantaget tydligt för, ger exempel och granskar samtalen i relation till relevanta begrepp och teorier för det professionella samtalet, sin tillämpning av samtalsmetodiska färdigheter, den egna rollen som samtalsledare, samt det egna agerandet och sitt förhållningssätt. Studenten visar sammantaget goda kunskaper och förståelse i förhållande till uppgiftens syfte, instruktion och genomförande.

För betyget E, ska analysen i tillräcklig grad vara genomförd och inlämnad enligt studiehandledningens anvisningar. Studenten visar förståelse för uppgiftens syfte, instruktion och genomförande. Samtalsanalysen är i tillräcklig grad förankrad i kursens litteratur, föreläsningar och seminarier. Studenten redogör i tillräcklig grad för, ger exempel och granskar samtalen i relation till relevanta begrepp och teorier för det professionella samtalet, sin tillämpning av samtalsmetodiska färdigheter, den egna rollen som samtalsledare, samt det egna agerandet och sitt förhållningssätt. Studenten visar i tillräcklig grad kunskap och förståelse i förhållande till uppgiftens syfte, instruktion och genomförande.

Fx Uppgiften är bristfällig vad gäller innehåll och/eller formalia, är ej inlämnad enligt anvisningarna i studiehandledningen för uppgiftens syfte, instruktion och genomförande och måste därför kompletteras enligt lärarens anvisningar. Studenten visar otillräckliga kunskaper och bristfällig förståelse i förhållande till uppgiftens syfte, instruktion och genomförande.

F Uppgiften går ej att bedöma p.g.a. stora brister i förhållande till uppgiftens syfte, instruktion och genomförande.

Kursvärdering

Kursen utvärderas genom en digital enkät som blir tillgänglig vid kursens slut.

Obligatorisk kurslitteratur

Aktuell litteraturlista görs även tillgänglig på kursens hemsida <https://www.su.se/utbildning> senast två månader innan kursstart.

Bergman, Susanne & Blomqvist, Camilla (2018). Uppskattande samtalskonst; om att skapa möjligheter i samtalets värld. Studentlitteratur.

Björndal, Cato (2017). Konstruktiva stödsamtal: perspektiv och redskap vid handledning, rådgivning, mentorskap och coaching. Liber.

Collste, Göran (2019). Inledning till etiken. Studentlitteratur. Kap. 1-5, 7, 11.

Hjerth, Michael (2000). På spår efter lösningar.*

Johansson, Catrin & Heide, Mats (2008). Kommunikation i förändringsprocesser. Liber. Kap. 8*

Norrby, Catrin (2014). Samtalsanalys: Så gör vi när vi pratar med varandra.
Studentlitteratur (del I).

Rogers, Carl (1954). Toward a Theory of Creativity. In ETC: A Review of General Semantics Vol. 11, No. 4, 249-260*

Tomm, Karl (2013). Systemisk intervjumetodik: En utveckling av det terapeutiska samtalet. Studentlitteratur*

Välj en av följande titlar inom området Motiverande samtal, MI:

Miller, R & Rollnick, S (2013). Motiverande samtal - att hjälpa människor till förändring. Natur och kultur.

Naar-King, S & Suarez, M (2014). Motiverande samtal-MI med tonåringar och unga vuxna. Studentlitteratur.

Ortiz, L & Sjölund, A (2015). Motiverande samtal vid autism och ADHD. Natur och kultur.

Referenslitteratur

Berg, Insoo Kim & De Jong Peter (2013). Lösningbyggande samtal. Studentlitteratur. Kap 1-10.

Hägg, Kerstin & Kuoppa, Svea Maria (2007). Professionell vägledning – med samtalet som redskap. Studentlitteratur.

Jensen & Ulleberg (2013). Mellan orden: kommunikation i praktiken kap 11, Professionell praxis. Studentlitteratur.*

* Artiklar som finns på studentplattformen Athena

Stöd i dina studier

Vid Stockholms universitet finns också möjlighet att, utöver den ordinarie undervisningen, få extra stöd i sina studier.

Studie-och språkverkstaden

Vid Studie-och språkverkstaden på Stockholms universitet kan du bl. a få hjälp med studieteknik och akademiskt skrivande. Studie-och språkverkstaden erbjuder både föreläsningar, seminarier och personlig handledning. Information om tjänster och kontaktuppgifter hittar du via följande adress <https://www.su.se/utbildning/studera-vid-universitetet/studie-och-spr%C3%A5kverkstaden>

Studera med funktionsnedsättning

Om du har en dokumenterad funktionsnedsättning, t.ex. dyslexi, har du möjlighet att få särskilt pedagogiskt stöd. Exempel på stödinsatser kan vara anteckningshjälp, talböcker, förlängd tentamenstid eller teckenspråkstolkning. Du ansöker om särskilt pedagogiskt stöd hos Studentstöd på Stockholms universitet <https://www.su.se/utbildning/studera-vid-universitetet/studera-med-funktionsneds%C3%A4tning>

Därefter kan det utfärdas ett intyg som gäller för studier på universitetet.

Det är ditt ansvar som student att innan kursen börjar kontakta studievägledarna vid Institutionen för pedagogik och didaktik på e-post adressen studievagledare@edu.su.se. Studievägledare kommer i sin tur att kontakta kursansvarig om vilket stöd du behöver.

Studieuppgifter

Studieuppgift 1 – Reflektion från kursen Det professionella samtalet I

Reflektera kring de samtal du har i ditt arbete och var du står idag i relation till professionella samtal.

1. Hur har ditt sätt att hålla samtal förändrats efter kursen Professionella samtalet I?
2. Hur skulle du beskriva dina styrkor som samtalsledare?
3. Hur skulle du beskriva dina utvecklingsområden som samtalsledare?

Ta med dig dina reflektioner till första träffen.

Studieuppgift 2 – Litteraturseminarium: Motiverande samtal (MI) och lösningsbyggande metod (LB)

Syftet med uppgiften är att du ska bekanta dig med MI och LB och bearbeta kurslitteraturen enskilt och tillsammans med dina studiekamrater. Denna uppgift ligger till grund för litteraturseminariet som ni kommer att ha på plats vid andra kursträffen. Välj en av titlarna vad gäller MI och läs om vad som står om LB i övrig litteratur. Ni kan med fördel diskutera litteraturen i era studiegrupper.

1. Vad tänker du om MI och LB som metod?
2. Vad ser du som metodens styrka?
3. Något du fastnat för och kan ha nytta av?
4. Något du ställer dig kritisk till?
5. Vilka likheter och skillnader ser du mellan MI och LB?
6. Hur ser du på användbarheten av MI och LB i dina samtal?

Ta med dig dina anteckningar och reflektioner till litteraturseminariet som kommer att hållas enligt schemat. Seminariet är obligatoriskt och alla förväntas att vara aktiva i seminariet. Vid frånvaro ska en ersättningsuppgift göras.

Studieuppgift 3 – Seminarium: Etik, makt och autonomi i samtal

Detta seminarium genomförs i studiegrupperna på egen hand. Syftet med uppgiften är att du ska fundera kring etiska aspekter i dina samtal och yrkesroll. Uppgiften hjälper dig också att skapa ett "begreppsförråd" för din egen formulering av etik och samtalsfilosofi.

Utgå ifrån Collste och de kapitel som finns angivna och även avsnittet i Jensen och Ulleberg om du önskar (finns som pdf på Athena) som berör etik, makt och autonomi samt föreläsningen om etik och makt. Utifrån dessa ska du bearbeta etiska och maktaspekter i samtal.

1. Var och en formulerar en frågeställning/ett perspektiv att fördjupa sig i kring etik och makt i samtal. Det kan handla om egna erfarenheter av etiska eller maktrelaterade dilemman i

samtal som du vill ha andras tankar om och/eller något som litteraturen/föreläsningarna har väckt. Skicka er text till varandra i studiegruppen på valfritt sätt.

2. Gruppen har ett seminarium kring frågeställningarna (på valfritt sätt) där alla diskuterar varandras frågeställningar.
3. Ta med dig dokumentet om "etiska normer" från din profession/ditt arbete för att diskutera och jämföra med de andra i din grupp. Om du inte har ett sådant dokument, skissa i punktform hur du skulle vilja utforma en sådan.
4. Utifrån diskussionen och dina egna funderingar, formulera din egen personliga "samtalsfilosofi" och ta med dig till kursens sista träff.

Ni i studiegruppen bestämmer tid och form för när och hur seminariet ska genomföras. Ta med dig dina anteckningar och reflektioner till seminariet. Alla förväntas vara aktiva i seminariet.

Senast vid kursavslut ska ni lämna ett protokoll med för- och efternamn på vilka som deltagit i seminariet och en kort redogörelse för vilka frågeställningar som diskuterades och hur diskussionerna gick i mapp på Athena. I dokumentet ska det framgå vilken uppgift det gäller.

Studieuppgift 4 - Samtalsövning

I kursen ingår att tillämpa och träna samtalsmetoder i mindre grupper med utgångspunkt från de olika färdigheterna och metoder som ni har läst om. Till dess ska du ha läst metodböckerna och känna dig redo för att testa metoderna i praktiken.

Som utgångspunkt för dessa samtal ska du ta med dig en autentisk frågeställning eller ett dilemma som du kan tänka dig att samtala om och bli vägledad kring. Frågeställningen eller dilemmat du väljer kan vara kopplad till din yrkesroll eller något annat i livet som inte är "löst". Men dilemmat ska vara ditt (inte någon annans) och det ska vara autentiskt (inte påhittat). Mer information om upplägget och arbetssättet ges vid kursstart.

Studieuppgift 5 - Samtalsanalys

Syftet med uppgiften är att ytterligare befästa och fördjupa kunskapen om det professionella samtalets teori och metod relaterat till dig själv som samtalsledare. Notera att analysen handlar om dig som samtalsledare och inte om innehållet eller personen du samtalade med och måste vara förankrad i kurslitteraturen. Se betygskriterierna nedan.

Du ska genomföra 2 autentiska professionella samtal med en och samma person. Syftet med 2 samtal är för att få grunda i relationen, klargöra situationen och sätta upp mål men också få möjlighet att få fatt i process och aktivitet mellan samtalen.

Spela in samtalen på ljudfil för att du ska kunna lyssna på och analysera samtalen i efterhand. Dessutom ska du transkribera ett avsnitt på 3 minuter av samtalet som var intressant och/eller där du upplevde att något hände. Motivera varför du valde avsnittet och vad du fick syn hos dig som samtalsledare. Transkriberingen ska vara som en bilaga till din analys. Ljudfilen behåller du tills du är godkänd på kursen. Ljudfilen skickas till lärare **endast** på begäran av läraren.

När du bokar tid för samtalen med en person, klargör för den du samtalar med att det är bara du och *eventuellt* en lärare som ska lyssna på ljudfilen och att du kommer att radera ljudfilen efter kursens slut. Betyget för denna uppgift blir betyget för hela kursen med förutsättning att övriga studieuppgifter är genomförda och godkända.

Använd följande rubriker som grund för din analys:

Inledning

Kort sammanhangsmarkering av samtalen, dess syfte och innehåll.

Förhållningssätt och professionalism

Beskriv och analysera ditt förhållningssätt med koppling till begreppen empati, makt, styrning, autonomi och etik.

Samtalsprocessen

Hur skulle du beskriva samtalsprocessen med avseende på er relation, aktivitet mellan och under samtalen?

Metod/metoder

Hur har du arbetat med lösningsbyggande, motiverande, perspektivvidgande och/eller andra metoder i dina samtal? Dina reflektioner kring detta med koppling till litteraturen.

Samtalsfärdigheter

Hur har du arbetat med olika samtalsfärdigheter i dina samtal och hur kan du analysera dina samtal och dig själv som samtalsledare utifrån dessa? Vilka intentioner kan du skönja bakom dina olika samtalsfärdigheter?

Reflektion

Hur var lärandeprocessen för dig och för den du samtalade med?

Sammanfattning

Gör avslutande reflektioner – vad du gjorde som var bra och vad som kan bli bättre och hur kommer du att gå till väga för att utveckla det?

Formalia

1. På försättsbladet ska följande uppgifter finnas: för- och efternamn, kursens namn, uppgiftens namn och kursansvariges namn
2. Times New Roman, 12 punkter och 1,5 radavstånd
3. Källhänvisningarna ska vara korrekta enligt APA 7 (med sidhänvisning) och litteraturförteckning ska finnas med
4. Texten ska vara rättstavad
5. Sidorna ska vara numrerade
6. Analysen bör omfatta ca 8 sidor plus transkribering, försättsblad och litteraturförteckning

Bilaga 1: Att skriva samtalsanalys

Stödfrågor för att analysera ett professionellt samtal

Syfte med att skriva en samtalsanalys

Syftet med samtalsanalys är att ytterligare befästa och fördjupa kunskapen om det professionella samtalets teori och metod relaterat till dig själv och din roll som samtalsledare. Du ska analysera ditt/dina samtal med fokus på dig som samtalsledare. Analysen ska förankras i och underbyggas med kursens litteratur, teorier, metoder och centrala begrepp. Därför förutsätter vi att du är förtrogen med kursens litteratur och innehåll som går igenom på föreläsningarna.

Den här bilagan och frågorna nedan är endast som stöd i ditt skrivande med frågor som du kan ställa till dig själv och till samtalet/samtalen du ska analysera. Du måste inte svara på varenda fråga – men frågorna ger dig redskap för att analysera. Själva samtalsanalysen ska vara i löpande text med rubriker och underrubriker.

Inledning

En kort beskrivning av den du samtalat med och syftet med samtalet samt en sammanfattande beskrivning av dilemmat. Detta ska begränsas till max 1 A4 sida.

1. Vilket/vilka behov eller problem definierades av dig och den du samtalade med?
2. Vilka ramar för samtalet presenteras och hur presenteras de?
3. Hur påbörjas samtalet?
4. Vad är syftet med samtalet och hur klargörs detta syfte?
5. Hur bemöter du som samtalsledare deltagarens berättelse?
6. Hur har du som samtalsledare förberett dig inför detta samtal och hur har det påverkat dig?

Förhållningssätt och professionalism

Reflektera kring och analysera ditt förhållningssätt i det genomförda samtalet med koppling till litteraturen.

1. Vad kännetecknade relationen mellan dig och berättaren?
2. Hur arbetade du med din genuina närvaro i samtalet?
3. Hur arbetade du som samtalsledare med empati i samtalen?
4. Hur tänkte du kring makt, styrning, autonomi och etiska förhållningssätt i samtalet?
5. Hur uppfattades ditt förhållningssätt av den du samtalade med? Hur vet du det?

Samtalsprocessen

Här beskriver du och analyserar hur du satte igång samtalet och hur du gjorde för att ta samtalet framåt.

1. Hur satte du igång samtalet, skapade ramar och en relation till den du samtalade med?
2. Vad gjorde du för att ta samtalet framåt?
3. Hur gjorde du för att fånga upp och prioritera ert fokusområde i samtalen?
4. Kunde du identifiera någon vändpunkt i samtalen, vad hände och vad var det som gjorde att ni nådde dit? Vad hände sedan?
5. Vad hände mellan samtalen du hade? Hade du planerat för att samtalsdeltagaren skulle utföra något eget arbete mellan samtalen?

Metod/metoder

Vilken eller vilka metoder från kursen ville du pröva och hur gick det? Motivera och diskutera.

1. Vilken eller vilka metoder prövade du, hur valde du metod?
2. Vilka delar av metoden prövade du och hur gick det? Vad gick bra och vad hade du kunnat utveckla?

Samtalsfärdigheter

Är konkreta, handfasta verktyg som används i samtal. Här skriver du vilka färdigheter du har använt, hur du har använt dem och varför just dessa. Kunde du ha gjort på annat sätt?

1. Vilka samtalsfärdigheter använde du och vilka konsekvenser fick det? Varför just dessa?
2. Finns det andra metoder eller färdigheter du kunde ha använt?
3. Vad kunde du ha gjort annorlunda?
4. Hur relevanta är dina frågor/inlägg för att uppnå syftet med samtalet?
5. Vilka frågor ställs? Hur fungerade de?
6. Vilka frågor var relevanta utifrån berättarens behov och vilka utgick från din egen agenda?
7. Hur lyssnade du?
8. Var det något som hindrade dig i ditt lyssnande?
9. Vilka faktorer försvårade respektive underlättade samtalet?
10. Hur bekräftas berättaren av dig som samtalsledare?
11. Vilka färdigheter känner du dig mest bekväm med?
12. Vilka färdigheter behöver du utveckla?

Reflektion

1. Hur avslutas samtalen och hur skulle samtalen kunna följas upp?
2. Hur blev det med ramarna som presenterades i inledningen? Kunde de angivna ramarna hållas? Om inte – varför?
3. Vilka var dina styrkor i samtalen?
4. Vad kunde gjorts annorlunda?
5. Hur reagerade berättaren på dina färdigheter och ditt förhållningssätt?
6. Vad uppstod det för känslor i samtalet och hur hanterade du det?
7. Vad tror du att den du samtalade med fick ut av samtalet?
8. Om du hade möjlighet, vad fick du för respons på dig själv som samtalsledare av den du samtalade med?
9. Vad lärde du dig genom samtalet och vad kan du ta med dig för att främja din egen professionella utveckling som samtalsledare?

Sammanfattning

Här gör du några avslutande reflektioner om vad du gjorde som var bra och vad som kan bli bättre. Ge också förslag på hur du kommer att gå till väga för att utveckla detta.

Nyckelord

1. **Analysera** (se vad något består av): söka, tolka, undersöka, granska, välja, värdera, pröva, förstå, urskilja. Använda begrepp, metoder, modeller.
2. **Reflektera**: (böja bakåt, vrida på) Att reflektera innebär att föra en inre dialog med sig själv (eller med någon annan) om samtalet man genomförde. Man tittar närmare på det man har just genomfört – en mental process där man försöker re-strukturera sina erfarenheter. Frågorna oftast börjar med: Vad? Vem? Vilka? Varför? Hur?
3. **Resonera** (växla perspektiv: diskutera, jämföra, kommunicera): Å ena sidan ... å andra sidan, däremot, eftersom, samtidigt så, men...
4. **Argumentera** (ange skäl): berätta, redogöra, kommentera, beskriva, ge omdöme, framföra, bemöta, formulera, ge exempel, uttrycka, ge förslag, motivera, framställa.